

VERKSAMHETSPLAN MED BUDGET 2019-2021

Hälsinglands
Utbildningsförbund

Innehåll

Verksamhetsplan 2019-2021	3
Inledning	3
Förutsättningar	3
Lokaler	4
Omvärd	4
Prioriterade insatser	5
Demografi	6
Gymnasieverksamheten	7
Lägesbedömningar på utbildningsverksamheten	7
Elevutveckling gymnasieutbildning	7
Programutbud	8
Vuxenutbildningsverksamheten	9
Lägesbedömningar på utbildningsverksamheten	9
Elevutveckling vuxenutbildningen	10
Mål	11
Investeringar	13
Personal.....	13
Pensionsåtaganden	14
Budgetförutsättningar	14
Elevplatsprismodellen 2019.....	16
Sifferbudget 2019-2021	17
Budgetändringar från 2018 till 2019.....	1

Verksamhetsplan 2019-2021

Inledning

Hälsinglands Utbildningsförbund är sedan 2015 ett Kommunalförbund bildat av Bollnäs, Söderhamns och Nordanstigs kommuner.

Syftet med förbundet är att svara för gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare, yrkeshögskola och uppdragsutbildningar samt arenor för högskoleutbildning och forskning. Förbundet ska också svara för de internutbildningar som medlemskommunerna har behov av. Nya områden kan tillkomma under 2019 då Förbundet lämnat förslag till den nya förbundsordningen.

Den ersättningsmodell som följde med in när Förbundet bildades och som var tänkt som en fyraårs budget är nu på väg ut. Förbundet har arbetat fram en ny modell som presenterats för medlemskommunernas tjänstemän för alla är överens om att en ny modell behövs. Nuvarande modell som tog sin utgångspunkt i att inte öka kostnaderna för kommunen har inte visat sig varit den som möjliggjort de förändringar som varit nödvändiga, dessutom har en del hyreskontrakt visat sig vara ofördelaktiga om Förbundet ska kunna göra tillräckliga och effektiva omstruktureringar. För vuxenutbildningen har de kommunala budgetarna gått över till förbundet. Till detta finns riktade statsbidrag att söka, generella statsbidrag som går till medlemskommunerna och schablonersättningar för SFI-elever.

Bidrag som finns i det direkta kommunbidraget och som innehåller delar för utbildningen behöver bevakas i respektive medlemskommun för att inte utbildningsinsatser och kvalitetshöjningar ska gå om intet för invånarna i kommunerna. Här ligger en svårighet att kunna hävda betydelsen av utbildning och insatser för att arbeta med kompetensförsörjning. Riktade statsbidrag kan förbundet söka själva men från regeringshåll planerar man att minska dessa och öka de generella bidragen till kommunerna istället. När det gäller de riktade statsbidragen varierar dessutom ersättningen för utförd insats.

Förutsättningar

En ny förbundsordning är under framtagande och är tänkt att gälla från 2019, den är central och reglerar förhållandet mellan förbund och medlemskommuner och anger vilka område kommunerna lämnat över till Förbundet. En ny finansieringsmodell håller också på att arbetas fram och den är tänkt att gälla från och med budgetår 2020.

Utgångspunkten är en större transparens och möjlighet att tidigare förutse de faktiska inkomsterna under de kommande åren, vilket medger en bättre o mer långsiktig planering o dimensionering av Förbundets verksamheter.

Förbundet har även lyft fram önskemål om att själv kunna hantera de fastigheter man idag hyr av medlemskommunerna allt i syfte att få bättre ekonomi och snabbare hantering av förändringar och underhåll av beståndet. En annan fråga är att Förbundet kan tänka sig hantera de elevboende som finns för gymnasiesärskolan.

Stora delar av förbundets verksamhet har statligt styrd reglering, en styrning som ökat allt mer. Vi ser en allt snabbare förändringstakt när det gäller nya lagar och förordningar inom utbildningsområdet, några rent organisatoriska men även några som dessutom är kostnadsdrivande. Stora förändringar återfinns även inom vuxenområdet samt den del som tangerar till arbetsmarknaden, men stöd och krav på åtgärder i form av utbildningsinsatser för en matchningsprocess mot arbete.

Nya modeller för såväl dimensionering och finansiering utreds på riksnivå, och kan komma att påverka framtida utformning av stora delar av verksamheten. Det nya ännu okända politiska läget kan innebära nya krav, inom utbildningsväsendet.

En inflyttning i området med personer med lägre utbildningsnivå ger ytterligare utmaningar för förbundet då utbildningsnivån riskerar att bli lägre i Hälsingland. Det är fortfarande väldigt stor andel elever på gymnasieskolans Introduktionsprogram (IM) där fler elever måste komplettera med ett eller flera års studier vilket innebär längre skolgång och högre kostnader för kommunerna. Ett allt större utanförskap i samhället med negativa konsekvenser för samhället blir allt tydligare för allt fler. Ett tydligt arbete med att få alla till gymnasieutbildningar är viktigt då gymnasieutbildning eller ej blir en allt mer tydlig markör för utanförskap eller ej för individen. Andelen elever samt deras tid på gymnasieskolans IM måste minskas och utbildningen där måste kunna leda till gymnasiestudier eller att fler blir anställningsbara.

Att matcha utbildning mot efterfrågad arbetskraft och högre studier är väsentligt även för de vuxna i området. Vuxenutbildningen kommer att behöva anpassa sin volym till de resurser som står till förfogande. Möjligheterna att möta förändringar i kompetensbehov och arbetsmarknadspolitiska åtgärder står helt i paritet med tillgängliga resurser.

Ett mindre gynnsamt ekonomiskt läge för medlemskommunerna kan föranleda förändrade ekonomiska villkor för förbundet. Detta kan medföra ytterligare effektiviseringar i ett nystartat från början slimmat förbund och en mer eller mindre ryckighet i organisationen som omkullkastar långsiktiga välgrundade satsningar.

En översyn av verksamheten och fördelning av utbildningsplatser samt att göra dessa kostnadseffektiva är en viktig del för att kunna vara konkurrenskraftiga men samtidigt kunna erbjuda ett rikt efterfrågat utbud.

Utbildningsförbundet kommer att anpassa sin verksamhet genom att göra förändringar i såväl utbildningsvolym som kvalitet i sina utbildningar. Dock försöker Utbildningsförbundet maximera antagningen på de återstående programmen och erbjuda attraktiva utbildningar som lockar sökande.

Vi arbetar vidare med en tydligare riktning och samlat grepp kring projektverksamheten där Förbundets mål mot framtida kompetenser genomsyrar våra projekt och projektmedverkan.

Lokaler

Förbundets verksamheter bedrivs i allt färre lokaler jämfört med under uppstarten av förbundet. Lokalerna som lämnats är Ljungheden, Utanhed och Heden. Av de närmare 60 000 kvadratmeter lokalyta förbundet nyttjar är en stor del inte av den standard som man kan förvänta sig. Det innebär att det bestånd som förbundet idag hyr överlag är i dåligt skick. Det är nödvändigt att kommunerna ger besked om de lokalanpassningsförslag som lämnats av förbundet eftersom det kommer att innebära ett högre elevplatspris. Att själv kunna hantera lokaler fullt ut kan ge förbundet möjligheter till att hålla en hög kvalitet ur såväl elev/studerandeperspektiv som ett samhällsutvecklingsperspektiv samt ha hög kostnadseffektivitet.

Omvärld

Man bör vara observant på att när en stor andel av eleverna i Söderhamn väljer den egna orten, ca 70% finns det alltid risk att andra aktörer vill etablera sig på orten. Inte minst då Utbildningsförbundet har svårt att matcha med ändamålsenliga lokaler. Om och när en sådan etablering sker, vanligtvis med stora billiga volymprogram, kommer förbundet att ställas inför stora ekonomiska och organisatoriska problem i Söderhamn. Vid ett sådant scenario blir det svårare att räkna hem nya ändamålsenliga lokaler, och priserna för de kvarvarande programmen kommer att stiga för Utbildningsförbundet.

Nyanlända behöver etableras på arbetsmarknaden, deras kompetens behöver tas tillvara, för att de ska kunna bidra till den ökade välfärden. Nya tankar och lösningar bör prövas, en tydlig gemensam satsning från medlemskommunerna tillsammans med Förbundet kan ge önskad effekt

Satsningar på kompetensutbildning av Utbildningsförbundets egen personal är allt viktigare, dels för att kunna hålla en hög klass på verksamheten, men inte minst för att kunna behålla och rekrytera ny personal.

Digitalisering av utbildningen kommer starkt, men det gäller även att se i ett lite längre perspektiv och inte bara se den som ett komplement till befintlig verksamhet utan den kan ersätta verksamheter och öppna upp för nya satsningar, med utbildning oberoende av tid och rum, vilket i sin tur skulle öka konkurrensen med andra utbildningsanordnare. Utbildningsförbundet måste vara en aktör i frågan och finna samarbetspartners inte minst inom Yrkehögskoleutbildningar.

Prioriterade insatser

Anpassningar av verksamheterna utifrån elevantal och minskade intäkter.

Arbeta med att få organisationen kostnadseffektiv.

Särskilt uppmärksamma och pröva alternativ inom gymnasieskolans introduktionsprogram.

Lokalförsörjningsplan - med förankring i medlemskommunerna.

Behålla utbildningsutbudet men kanske i annan form.

Implementera förbundets utvecklings- och kvalitetsarbete i alla verksamheter.

Kombinera gymnasie- och vuxenutbildningar.

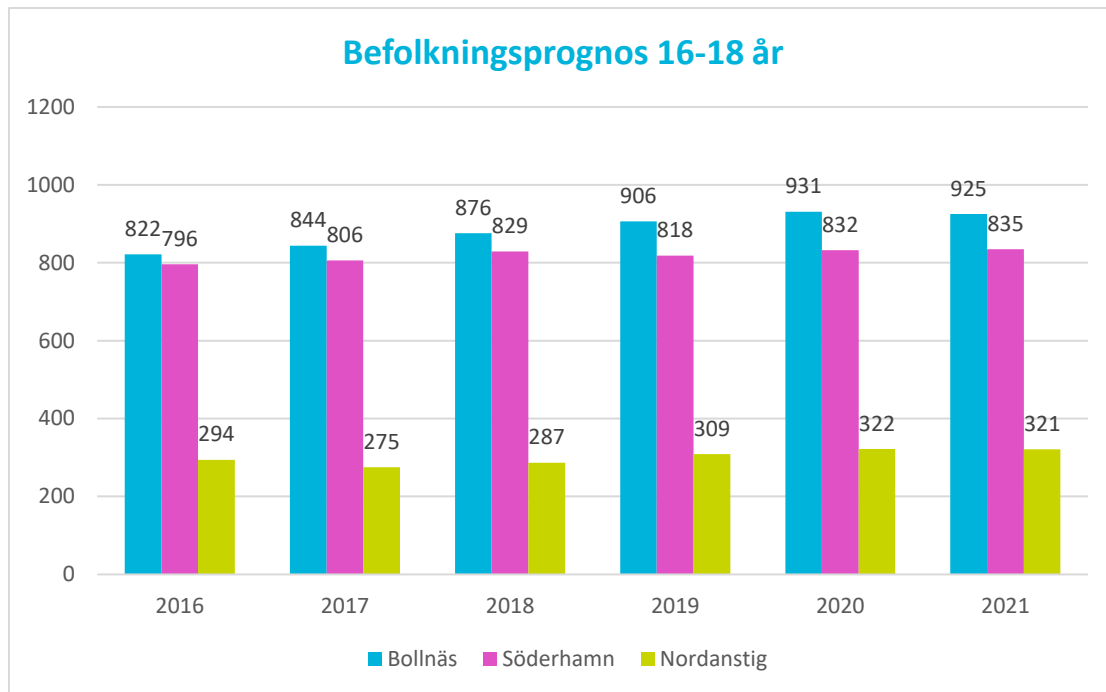
Fortsatt tydlig kompetensutveckling för personalen för bättre måluppfyllelse.

Glada ordförande klipper band vid invigning av det nya biblioteket på Torsberg

Demografi

Befolkningsprognoserna som förbundet erhållit från kommunerna pekar på ett ökande antal invånare i åldern 16-18 år under perioden 2018 till 2021. Totalt sett rör det sig om en ökning på totalt 100 personer där främst Bollnäs och Nordanstig står för ökningen med ca 50 personer vardera.

Till detta kommer ett antal asylsökande i vardera kommun och dessa har inte följt prognostiserad utveckling tidigare år men nu är antalet lägre än prognosen på grund av att Migrationsverket flyttat sina boenden från våra kommuner.

Gymnasieverksamheten

Lägesbedömningar på utbildningsverksamheten

Inom gymnasieverksamheten pågår stora förändringar i syfte att effektivisera verksamheten. Flytt av program och ombyggnationer i samband med det har genomförts i Bollnäs och sista etappen görs under 2019. För den närmaste framtiden finns pågående även planering för att effektivisera lokalanvändningen även i Söderhamn och Nordanstig. Möjligheterna för att skapa bättre förutsättningar för de tekniska yrkesprogrammen på båda orterna ses över.

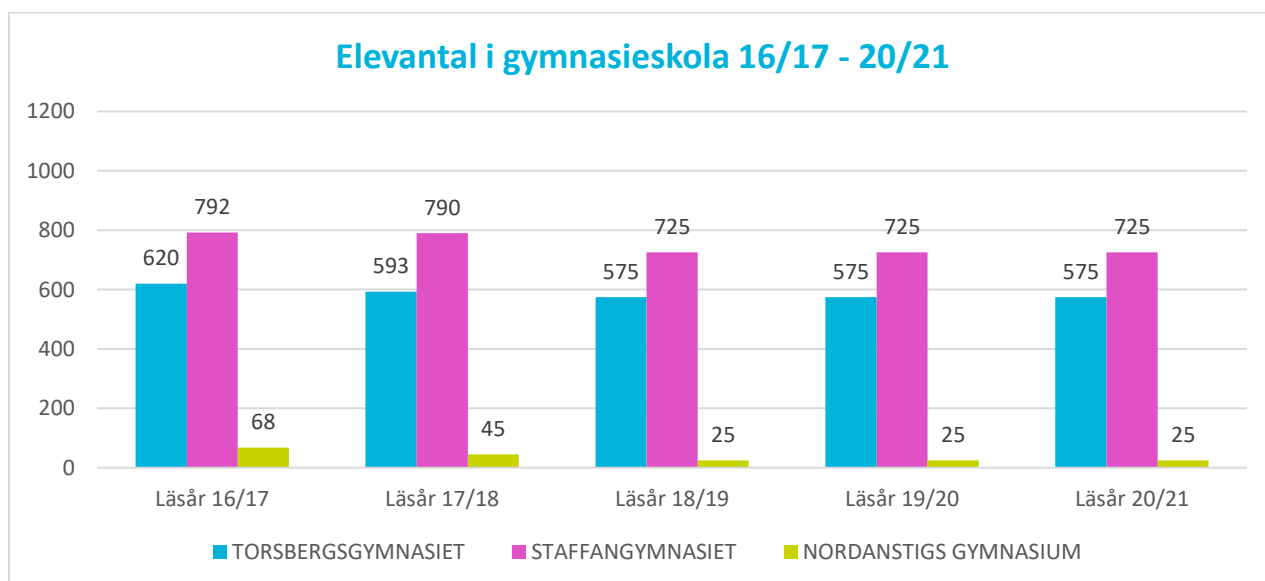
Ett annat stort utvecklingsområde som pågår och fortsätter den närmaste framtiden är arbetet med digitalisering. Den nationella digitaliseringsstrategin implementeras med hjälp av specialutbildade lärare som digitala utvecklingsledare tillsammans med rektorerna och en lärplattform sätts på skolorna.

Andra områden där utvecklingsarbete pågår är hur man hanterar nyanländas lärande där vi fortsätter tillsammans med Skolverkets riktade insats fram till halvårsskiftet 2019. Alla insatserna i projektet löper enligt plan och utvecklingsarbetet är inte bara inriktat mot nyanlända utan mot hela skolorna när det gäller mentorskap, elevhälsan och kollegialt lärande. Arbetet inom de olika områdena kommer att fortsätta efter projektets avslut då det kommer att vara implementerat som en naturlig del i skolornas kvalitetsarbete.

Ett område vi behöver arbeta med i framtiden är introduktionsprogrammen. Även om andelen behöriga sökande till gymnasieskolan ökade något 2018 har vi många elever på våra introduktionsprogram. En del av dessa saknar många betyg från grundskolan och har i en del fall varit hemmasittare. Vi behöver fokusera på strategier för att dessa elever ska kunna komma ut på arbetsmarknaden.

Elevutveckling gymnasieutbildning

Elevantalet har sjunkit på alla gymnasieskolor under läsåret 17/18. Mest på Staffangymnasiet i samband med minskat antal asylelever. Även i Nordanstig beror det sjunkande elevantalet på att antalet nyanlända minskat. Man har tagit in några elever på IMIND men storleken på verksamheten ser ut att fortsätta minska. Trots positiv demografiutveckling kommande år bedöms inte elevantalet öka nämnvärt i förbundets gymnasieskolor jämfört med läsåret 18/19.

På Höghammargymnasiet har elevantalet tvärtemot tidigare prognoser ökat och uppgår nu till 107 elever läsåret 18/19. I och med detta uppstod ett behov av fler boendeplatser och förbundet har öppnat ett elevboende i egen regi då Socialförvaltningen i Bollnäs inte såg sig ha möjlighet att göra det. Det kan komma att uppstå ytterligare behov av boendeplatser om elevantalet fortsätter att öka samt att vi i dagsläget har brist på praktikplatser i boendet. I dagsläget är det oklart om Socialförvaltningen kan ta över de nystartade boendena och utöka vid behov.

Programutbud

Intentionerna för förbundet är att ha ett programutbud som matchar gymnasieungdomarnas önskemål så bra som möjligt. En intention som står i samklang med arbetsmarknadens framtida kompetensförsörjning. Ett önskemål är att kunna utbilda sig på hemorten samtidigt som vi har behov av att effektivisera när det gäller de små programmen med få elever.

Det pågår ett arbete med översyn av hur några av yrkesprogrammen ska kunna samverka i ett gemensamt lärlingsupplägg. Målet är att programmen ska kunna erbjudas elever i både Bollnäs och Söderhamn på så sätt att huvuddelen av utbildningen förläggs på hemorten. I och med detta skapas möjligheter till ett tätt samarbete med vuxenutbildningen som kommer att kunna erbjudas platser på programmen utifrån ett tänk med yrkespraktik och APL/lärling. Antalet platser är avhängigt av hur många utbildningsplatser företagen i Bollnäs och Söderhamn med omnejd kan erbjuda.

Studenter!

Vuxenutbildningsverksamheten

Lägesbedömningar på utbildningsverksamheten

Övergripande mål för vuxenutbildningsverksamheten har utifrån förbundsbildningen varit att öka förutsättningar för effektivisering och ökad kvalitet. Utbildningssamverkan mellan vuxenutbildningen och gymnasieskolans yrkesprogram ska öka för att bättre samnyttja lokaler, utrustning och personal samt för att bättre kunna möta upp arbetslivets kompetensförsörjningsbehov. Samarbetet med arbetslivet ska utvecklas via utökade kontakter och behovsanalyser för att säkerställa efterfrågestyrda utbildningar. För att möta framtidens utmaningar med höjd utbildningsnivå ska lokala förebilder lyftas fram som gjort resan från gymnasieskola-vuxenutbildning-högskola med slutmål arbete i vår region. Lärcentra blir en viktig marknadsförare för att visa på möjligheterna att bedriva högskolestudier på hemmaplan. Lärcentra bör samordnas med näringslivsinriktade aktiviteter och samverkan ska sökas med olika högskolor för att bedriva utbildningar och FoU-verksamhet för att främja arbetslivets tillväxt.

Vuxenutbildningsverksamheten bedöms öka i omfattning under perioden 2019 – 2020 vilket har sin bakgrund i regeringens satsningar på fler utbildningsplatser till yrkesvux och lärlingsvux samt allas rätt till kommunal vuxenutbildning. En utbildningsplikt har också införts för nyanlända 20 - 64 år med kort utbildning. Fortbildningsinsatser inom kollegialt lärande och flexibilitet i distansundervisningsupplägg i tid och rum ska öka. Projektverksamheten har ambition att bredda deltagandet till fler verksamheter inom förbundet och därmed få fler medarbetare engagerade i det internationella nätverksbyggandet.

Utbildning i svenska för invandrare (SFI) ingår numer som en del av den kommunala vuxenutbildningen. Den exceptionella ökningen av SFI-elever har medfört ett stort kommande behov av resurser framförallt inom den grundläggande vuxenutbildningen vilket kräver utökade resurser för lärartjänster och extra stödinsatser 2019 och framåt. Stödinsatser för elever med särskilda behov tenderar att öka både på grund av fler utrikesfödda men även fler elever med olika former av funktionsvariationer.

Staten ålägger kommunerna, i detta fall Utbildningsförbundet, att erbjuda studie- och yrkesvägledning samt att en individuell studieplan upprättas för varje elev inom vuxenutbildningen. Validering för elever inom vuxenutbildningen förväntas öka framförallt mot nyanlända som vill få sin reella kompetens bedömd och tillgodoräknad för att kunna korta tiden i utbildning eller underlätta vägen in på arbetsmarknaden.

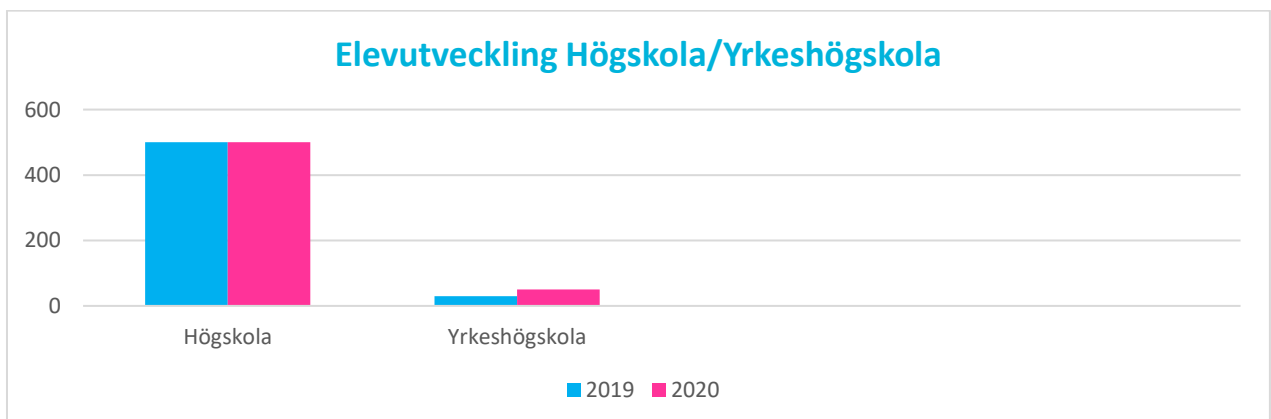
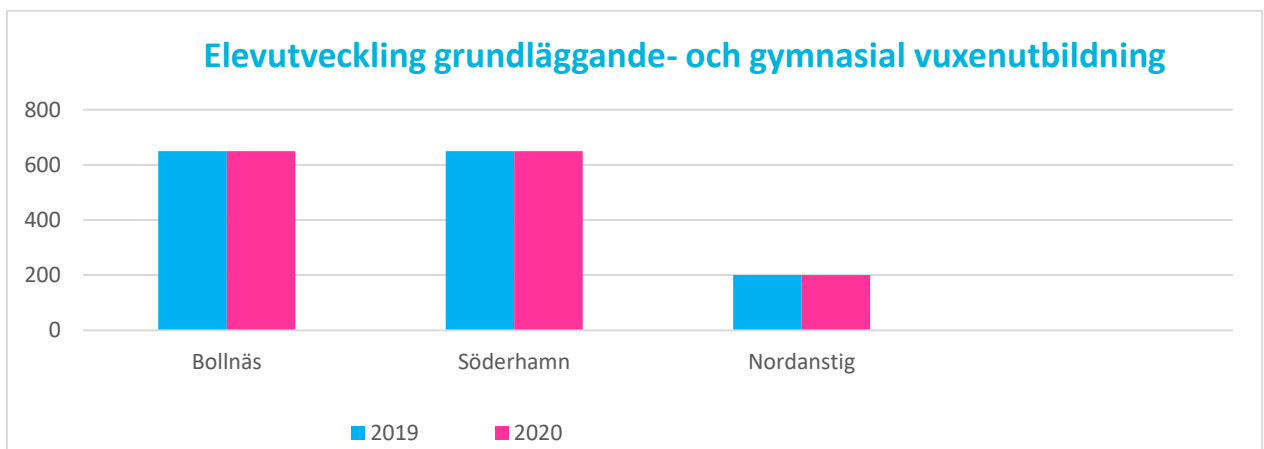
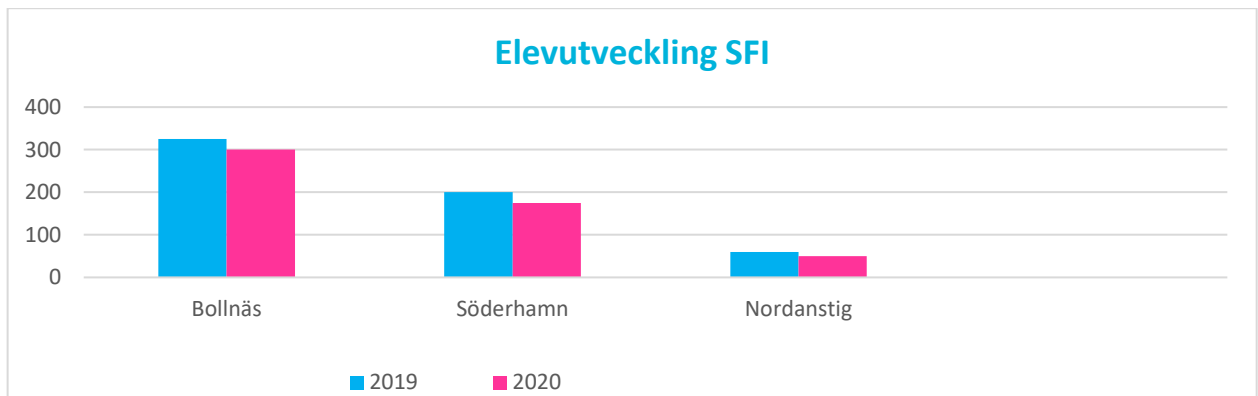

Invigning av Lärcentras nya lokaler på Torsberg

Elevutveckling vuxenutbildningen

Elevutvecklingen inom SFI förväntas minska fram till och med 2020 men öka inom övrig vuxenutbildning på grund av:

- Rättighet för alla att delta i kommunal vuxenutbildning för att bli behörig till högskola eller yrkeshögskola
- Utbildningsplikt för nyanlända 20 - 64 år med kort utbildning.
- Stor inströmning av elever från SFI till den grundläggande vuxenutbildningen
- Allt färre jobb med låga krav på utbildning
- Hög förändringstakt av arbetslivets kompetensbehov

Mål

Det övergripande målet för förbundet är att uppnå god ekonomisk hushållning genom att både verksamhetsmålen och de finansiella målen uppnås.

Verksamhetsmål Gymnasieutbildningen

Förbundet avser att höja kvaliteten och resultatet genom att fokusera på följande prioriterade mål.

- **Andelen elever med gymnasieexamen inom fyra år ligger över genomsnittet för a) Gävleborgs län b) landet i sin helhet.**

Kommentar: Målet mäts under hösten till årsredovisningen

Grad av måluppfyllelse:

Målet a respektive b uppnås inte på något program

Målet a respektive b uppnås på något/några program

Målet a respektive b uppnås på alla program

- **Elevernas genomsnittliga betygspoäng inom varje nationellt program ligger över genomsnittet för a) Gävleborgs län b) landet i sin helhet.**

Kommentar: För program som har för få elever för att synas i Skolverkets statistik tas eget underlag fram

Grad av måluppfyllelse:

Målet a respektive b uppnås inte på något program

Målet a respektive b uppnås på något/några program

Målet a respektive b uppnås på alla program

- **Samtliga elever på IM följer den individuella studieplanen**

Kommentar:

Grad av måluppfyllelse:

Målet uppnås för färre än 95%

Målet uppnås till 95%

Målet uppnås till 100%

- **Alla elever på gymnasiesärskolans nationella program uppnår minst betyget E i samtliga ämnen på genomförd utbildning**

Kommentar:

Grad av måluppfyllelse:

Målet uppnås för färre än 95%

Målet uppnås till 95%

Målet uppnås till 100%

Verksamhetsmål vuxenutbildningen

- **Andelen elever med fullföljd utbildning/avslutad kurs ska ligga över genomsnittet för såväl länet som landet i sin helhet**
Kommentar: Målet mäts i september varje år
Grad av måluppfyllelse:
Varken över länet eller landet, målet ej uppnått.
Över genomsnittet för antingen länet eller landet, målet delvis uppnått
Över genomsnittet både för länet och landet, målet uppnått
- **Antal YH-studerande som nyttjar CFL:s lärcentra där utbildningen arrangeras av annan utbildningsanordnare ska öka**
Kommentar: Målet beräknas kunna mätas till bokslut 2019 med jämförelseantal för 2018
Grad av måluppfyllelse:
0-89% = målet ej uppnått
90-100% målet delvis uppnått.
>100% = målet uppnått
- **Antalet högskolestuderande som nyttjar lärcentra ska årligen öka**
Kommentar: Målet mäts i december varje år och förändringen i procent jämfört med föregående år
Grad av måluppfyllelse:
0-74% = målet ej uppnått
75-100% målet delvis nått
>100% = målet uppnått
- **Alla våra högskolestuderande ska vara nöjda med den service vi erbjuder**
Kommentar: Målet mäts i december varje år.
Grad av måluppfyllelse:
0-89% = målet ej uppnått
90-99% = målet delvis nått
100% = målet uppnått

Finansiella mål

- **Ekonomi ska vara i balans**
Kommentar: Förbundet gör prognos på resultatet varje månad.
Grad av måluppfyllelse:
Utfall <0 kr = målet ej uppnått
Utfall >0 kr = målet uppnått.
- **Det egna kapitalet ska inflationssäkras**
Kommentar: Målet beräknas till delår och årsbokslut
Grad av måluppfyllelse:
Utfall mot budget <0 kr = målet ej uppnått
Utfall mot budget >0 kr = målet uppnått.

Investeringar

Förbundet kan finansiera ett utrymme för investeringar på 3 miljoner kronor med egna medel. En önskvärd nivå på investeringsutrymme bedöms vara 5 miljoner kronor per år och förhandlingar om detta pågår med medlemskommunerna. Eftersom investeringarna varit låga och växlat från investeringar med mycket korta avskrivningstider till avsevärt längre så finns det utrymme för de ca 5 miljoner kronor förbundet behöver satsa under 2019 för ombyggnationer och övriga omorganiseringar som måste göras för att minska driftskostnaderna på sikt.

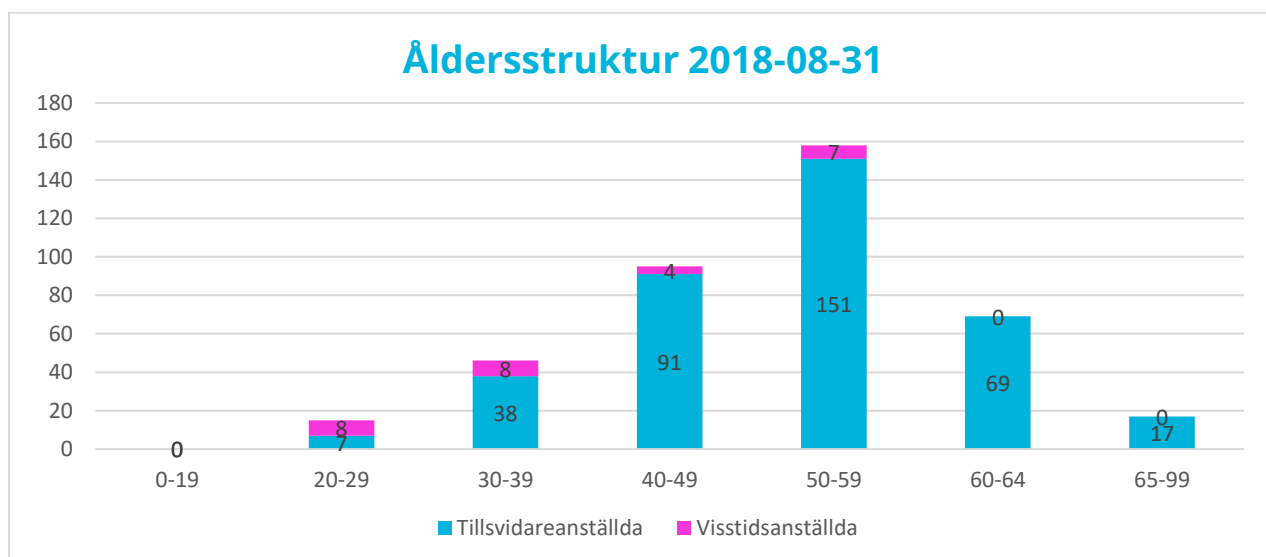
Personal

Förbundets har idag en behörighetsgrad bland våra lärare på 82%, där yrkeslärare räknas som behöriga eftersom de inte har krav på lärarlegitimation. Vi ser en allt hårdare konkurrens om behöriga lärare och redan nu kan vi på vissa håll se att det är svårt att rekrytera vilket inte kommer underlättas av att förbundet inte får konkurrenskraftiga uppräkningsutrymme från medlemskommunerna. Vi har en medelålder inom förbundet på över 50 år. Över en femtedel av personalen måste ersättas redan inom de fem närmaste åren.

Det är inte bara lärarpersonal som är svårare att rekrytera även andra kompetenser, såväl inom chefsledning och elevhälsa är exempel på dessa.

En del personal som fyllt 65 väljer att stanna kvar inom förbundet vilket ger en möjlighet att nyttja kompetensen längre och skjuta upp rekryteringsbehovet.

Jämfört med tidigare år så märks tydligt minskning i antalet visstidsanställningar som halverats jämfört med samma tidpunkt föregående år.

Vanligaste pensionsåldern är enligt Pensionsmyndigheten 65 år. Antalet pensionsavgångar prognosticeras till 41 personer de närmaste åren fördelat på 13 personer år 2018, 13 personer år 2019 och 15 personer år 2020 utifrån hur många som fyller 65 år respektive år. Majoriteten av de som går i pension är lärare men inom 6 år beräknas över hälften av administratörerna vara 65 år eller äldre.

Pensionsåtaganden

Förbundets pensionsprognos för 2017 var högre än tidigare år främst pga omräkning av personal som gått i pension samt att lärare nu börjar komma över gränsen 7,5 basbelopp (ca 39 100 i månadslön) på grund av de statliga satsningarna på lärarlönerna. Pensionsunderlaget beräknas utifrån de fem bästa åren av de sju första av de nio senaste åren i prognosen vilket gör att det tar några år innan full effekt nåtts under förutsättning att samma lärare får del av de statliga satsningarna och att de inte upphör efter läsåret 2018/19. För att klara de ökade pensionskostnaderna justerar förbundet PO-pålägget för 2019.

Budgetförutsättningar

Medlemskommunernas bidrag och elevplatspriser räknas upp med 2,6% för 2019. I uppräknigen beräknas 2,9% för personalkostnader och 2% på övriga kostnader. Löneökning fr o m april 2019 har utfördelats med 2% och jan-mar har kompenserats med 2,43%. I ersättningen från medlemskommunerna ingår ett PO-pålägg på 38,46% men SKL rekommenderar 39,17% fr o m 2018. SKL beräknar högre kostnader för avtalspensioner de kommande åren. Förbundet beräknar behöva ett PO-pålägg på minst 40% för att klara de ökande pensionskostnaderna och använder resterande del i uppräknigen för löneökningar att täcka ökningen i PO-pålägget. Övriga större kostnader som lokalhyror, städ och skolmåltid är uppräknade med 2% eller beräknad kostnad. Andra kostnader och intäkter är ej uppräknade. Sifferbudgeten är exkl uppräknig för perioden 2020-2021.

Senast 2020 planeras ny ersättningsmodell till förbundet och förbundet har föreslagit medlemskommunerna en modell med ersättning per invånare i olika åldersintervall samt att interkommunal ersättning för elever i andra kommuner och fristående gymnasieskolor ska ingå i förbundets ekonomi. I föreslagen modell tillfaller asylersättningen från Migrationsverket förbundet och schablonersättningen för elever med permanent uppehållstillstånd ingår i beloppet per invånare. Även prisuppräknigarna regleras i modellen och föreslås följa PKV. Medlemskommunerna beräknar kunna fastställa ny ersättningsmodell i mars 2019.

Eleversättningen för 2019 är beräknad utifrån 2014 års nivå i kommunerna. Tidigare år har förbundet haft tillägg för "kuddar" för att lindra effekten av prognosticerade elevminskningar på Staffangymnasiet och Torsbergsgymnasiet. Under 2015-2018 har "kudden" för Staffangymnasiet reserverats för återbetalning pga många fler elever än prognosticerat. För Torsbergsgymnasiet har elevantalet sjunkit till under prognos och "kudden" behöver därför tas i anspråk. Fr o m 2019 finns inga "kuddar" med i prisberäkningen.

Bidraget för asylsökande sjunker, både p g a minskat elevantal men även p g a att elevplatsprismodellen justerats så att medlemskommunerna kompenseras för den ersättning förbundet får för asylsökande då Migrationsverkets bidrag ökat markant från 72 500 kr/elev år 2015 till 110 800 kr/elev år 2016. När antalet asylelever sjunker under beräknat antal i ersättningsmodellen så blir det dubbel besparingseffekt för förbundet för dessa elever.

Fr o m hösten 2017 har förbundets andel av schablonersättning för gymnasieelever ändrats till 18 000 kr/elev för elever på IMSPR som inte är asylsökande på Torsbergs- och Staffangymnasiet och 8 000 kr/elev för motsvarande elever i Nordanstig. Antalet SFI-elever minskar inte så fort som etableringsersättningen minskar och för dessa elever är det fortfarande olika nivåer på ersättning beroende på kommun.

Inflationen beräknas till ca 2,2% år 2018 och uppskattad inflationsnivå för 2019 beräknas till ca 2%. För att inflationssäkra det egna kapitalet som uppskattas till ca 12 miljoner med fjolårens positiva resultat på 12 mkr och årets prognos på 0 kr behöver budget för verksamheten nettointäktsbudgeteras med minst 240 tkr.

De flesta riktade statsbidrag är budgeterade i den mån de är kända och i vissa fall har antaganden fått göras om nivån på statsbidraget. Då 2017 inneburit stora försämringar i de riktade statsbidragen för vuxenutbildningen har budgeten för 2019 anpassats i motsvarande mån. För gymnasieskolans statsbidrag för lärlingsutbildning har aviserats en minskning av bidrag i statens budgetproposition så förbundet budgeterar inte med några intäkter från detta bidrag eftersom det söks per termin och varierar mycket beroende på antal lärlingar och stor del av bidraget betalas ut till företagen som tar emot lärlingarna.

YH-utbildningar och projekt är ej budgeterade då intäkter och kostnader ska matcha varandra och kostnaderna är svåra att periodisera och intäkterna balanseras för att matcha kostnaderna.

Framställan till kommunerna gjordes under våren för budget 2019 och i skrivande stund med osäkert politiskt läge beräknar förbundet att Bollnäs och Söderhamns kommuner preliminärt kommer tillstålla förbundet medel för rätt till komvux; "52-kronan". Dessa intäkter är ej medräknade i förbundets budget. Förbundet äskade även förlängning av kudden på Torsberg då förbundet trots stora och obekväma åtgärder inte kommer ner i tillräcklig nivå för att klara ekonomin. Detta trots att förbundet själva beslutat om investeringsmedel för att bygga om Torsbergsskolan för att kunna lämna Heden och komprimera verksamheterna. Förseningar i ombyggnationerna för RL-programmet har gjort att stora delar av besparingarna förskjutits ett läsår. Förbundet har haft långa uppsägningstider på lokalerna vilket inte heller underlättat situationen. Inför 2019 är alla lokaler uppsagda då förbundet enligt konsortialavtalet kan omförhandla uppsägnings- och förlängningstider.

Inför 2018 hade förbundet sparåtgärder motsvarande 7 100 tkr att åtgärda under 2018. För att lyckas med detta var målet främst att attrahera fler elever, minska på lokalkostnader och kringkostnader och i sista hand försämrade lärartätheten. Elevutvecklingen har varit positiv på gymnasiesärskolan som ökat med 20 elever (+23%). I övriga gymnasieskolor har dock elevantalet minskat med sammanlagt 100 elever jämfört med hösten 2017. Minskningen berör främst IM-programmen då antalet asylelever minskat kraftigt. I ersättningsmodellen har asyleleverna varit förmånligt ersatta upp till ett visst antal per skola och nu när antalet asylelever understiger det prognosticerade måste förbundet spara nästan dubbelt så mycket per elev som när övriga elevantalet minskar. Lokalbesparingar har gjorts genom att lämna lokaler på Heden i Bollnäs. Detta har gjorts möjligt genom att förbundet finansierat ombyggnationer på Torsberg med egna investeringsmedel. Förbundets ersättningsmodell fungerar inte ihop med den kommunala trögheten i främst allokering av investeringsmedel. Stor del av de minskningar i kostnader som behövde göras under 2018 har tillfälligt skjutits på genom att personal omfördelats till två stora Skolverksprojekt riktade mot nyanlända samt utveckling av IM-programmen. Delar av projektmedlen finns kvar under våren.

Inför 2019 beräknas ytterligare åtgärder behöva göras motsvarande över 20 mkr, främst inom gymnasiet där elevintäkterna minskar med ca 14 mkr i 2018 års prisnivå. Även vuxenutbildningen behöver göra stora anpassningar om inte medlemskommunerna skjuter till de preliminärt aviserade medlen för 52-kronan och yrkesvux.

Begränsningar i möjligheten att göra fler lokalanpassningar förutspås. Medlemskommunerna står beredda att investera 70 mkr i befintliga byggnader för att avhjälpa arbetsmiljöåtgärder och komma ikapp med eftersatt underhåll. Detta kommer troligtvis innebära ökad kostnad för förbundet. 70 mkr är stora summor att lägga på fastigheter utan att samtidigt åstadkomma någon form av effektivisering i form av mer ändamålsenliga lokaler. Förbundet önskar köpa de fastigheter som man nyttjar för att lättare styra utvecklingen av lokalanpassningarna.

I frånvaron av positiv elevutveckling och stiltje inom lokalanpassningar för att kunna minska lokalytorna så återstår ökning av övriga intäkter/minskning av övriga kostnader eller besparingar på personal. Förbundet behöver minska på personal inom alla kategorier; skolledning, administration, elevhälsa, SYV, vaktmästare och lärare. De flesta åtgärderna beräknas kunna göras med naturlig minskning i form av pensioneringar och

nedtrappningar eller omplacering till annan verksamhet. Även en översyn av arbetstid planeras. För att kunna minska personal kommer även ett lärlingskoncept lanseras hösten 2019 som innebär att elever på yrkesprogram med lågt elevantal samlas i lärlingsklasser och läser gymnasiegemensamma ämnen tillsammans på hemorten och pendlar för de programspecifika kurserna till resp skola som har de olika programmen. Målet med detta koncept är att kunna behålla programutbudet men minska personalkostnaderna och öka samarbetet mellan de olika gymnasieskolorna i förbundet.

Elevplatsprismodellen 2019

För 2019 beräknas elevplatsprismodellen vara kvar och eftersom ingångsvärdena ej fastställts ännu så är det fortfarande preliminära genomsnittskostnader som förbundet beräknar sin budget på.

2019 års prisnivå	Torsberg	Nordanstig	Staffan	Höghammar
Genomsnittspris	88 913 kr/elev	108 099 kr/elev	94 610 kr/elev	312 301 kr/elev
Lokalkostnad	15 381 000 kr	554 000 kr	15 475 000 kr	8 502 000 kr
Anpassningsmedel	0 kr		0 kr	
Antal elever	575	25	720	106

Staffangymnasiets nya 3D-skrivare, inköpt med hjälp av bidrag från Sparbanksstiftelsen

Sifferbudget 2019-2021

Fördelning av budget per konto och verksamhet

RESULTATRÄKNING	BUDGET 2018	BUDGET 2019					PLAN 2020	PLAN 2021
	Exkl RB	OH	GY	GYSÄR	CFL	Summa	Exkl uppräknig	
Medlemsintäkter	243 316	18 040	135 186	14 342	68 485	236 053	236 053	236 053
IKE-intäkter	50 307		17 739	35 907		53 646	53 646	53 646
Övriga intäkter	23 217	1 600	2 807	2 007	9 931	16 345	16 345	16 345
Vidaredeb IKE	97 779		98 775	3 006		97 779	97 779	97 779
Summa intäkter	414 619	19 640	254 507	55 262	78 416	403 823	403 823	403 823
Personal	213 634	11 354	111 137	38 171	66 688	227 350	227 350	227 350
Lokaler exkl städ	37 206	337	21 511	6 986	8 291	37 124	37 124	37 124
Övrigt	63 741	6 395	35 753	6 999	9 879	59 026	59 026	59 026
Avskrivningar	1 909	0	2 749	100	60	2 909	2 909	2 909
Sparbeting	0	-667	-13 511	0	-6 502	-20 680	-20 680	-20 680
Vidaredeb IKE	97 779		98 775	3 006		97 779	97 779	97 779
Summa kostnader	414 269	17 419	256 413	55 262	78 416	403 508	403 508	403 508
Finansiella kostnader	75	75				75	75	75
Netto	275	2 146	-1 906	0	0	240	240	240

